

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > תפילה 116 עבודה חיצונית ופנימית שמחה

תפילה 116 עבודה חיצונית ופנימית שמחה

"הקדמה: הבקשה של "הבוטחים בשמך באמת"

"בתפילת שמונה עשרה אומרים, "ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת, ושים חלקינו עמהם

ושים חלקינו עמהם" - יותר מסתבר שהבקשה הוא לא רק על ה"ותן שכר טוב" שאנחנו מבקשים על השכר של מי שבוטח, "לולא שיהיה לנו את אותו בטחון. אלא "ותן שכר טוב לכל הבוטחים בה' באמת ושים חלקינו עמהם", קאי על אלו הבוטחים, "הרי שעיקר הבקשה היא שנזכה להיות מכלל אלו שהם בוטחים בשמו שאמת. וזהו "ושים חלקינו עמהם

?"וא"כ, מהו "ולעולם לא נבוש כי בך בטחנו" שנאמר לאחר מכן

כפשוטו של דברים ממש, אם מתקיים הבקשה שביקשנו "ושים חלקנו עמהם", אנחנו כבר בכלל "הבוטחים בה' באמת", ולפיכך, "לא נבוש, כי בך בטחנו". אבל אם לא כן, לכאורה הרי לעיל קללנו את עצמינו באופן כזה שעדיין איננו בכלל "הבוטחים בשמך באמת". אז כיצד אנחנו אומרים השתא "ולעולם לא נבוש כי בך בטחנו", הרי עדיין אנחנו לא בכלל הבוטחים בשמו באמת

להכיר ראשית מה שכבר קיימת אצלנו, ואז לבקש

בין אם זה ביאור מטבע הברכה בין אם לאו, היסוד כשלעצמו הוא ברור שהוא כך

בכל דבר ודבר שיש באדם, בכל מדה ומדה שיש באדם, סדר קומת אדם היא לא שהדבר קיים בו בשלימות או אינו קיים בו כלל, אלא, כל המידות טובות כולם קיימים באדם, וכל המידות רעות כולם קיימים באדם. האדם, כמו שאומרים רבותינו, והוזכר פעמים הרבה, הוא כלל הבריאה כולה. ולפיכך, כלל כל המידות טובות נמצאים באדם, וכלל כל המידות רעות "נמצאים באדם - "טוב ורע מעורבים זה בזה

לפיכך, כאשר האדם בא למשל (כדוגמא לעלמא) לקנות בטחון, שזה מטבע הברכה כאן, אבל אין נפקא מינא אם זה מדת הבטחון או שזה מדת החסד או שזה השמחה, או שאר כל המעלות העליונות - המבט החיצוני היא, שרוצה לקנות בטחון, רוצה לקנות חסד, רוצה לקנות שמחה

אבל ראשית, מבט שרשי יותר. לעולם בכל דבר שהאדם רוצה לקנות, הוא צריך להביט, איזה חלק של אותו דבר כבר קיים אצלו, ואיזה חלק של אותו דבר אינו קיים אצלו, ועל גבי זה הוא בונה את מהלך העבודה לקנות את החלק שאינו קיים. אבל צורת ההסתכלות היא, אם האדם למשל רוצה לקנות כח של בטחון, הוא לא מסתכל על עצמו שהוא רוצה לקנות בטחון לעצמו, חסר לי בטחון ואני רוצה לקנות בטחון. אלא ראשית ההסתכלות היא, איפה כן מתגלה אצלי בטחון בהקב"ה

כל חד שבשם ישראל יכונה במדת מה, הוא בוטח בהקב"ה. והרי שעל אף שכמובן זה רחוק מ"בוטחים בשמך באמת" שזה שלימות הבטחון, אבל חלק מסוים של בטחון, ולו הקטן ביותר, קיים בכל נפש ישראל. כשהאדם רוצה לקנות בטחון, רוצה לעמוד על הבטחון, והוא רוצה להתפלל לקנות בטחון, ראשית, צריך שיהיה צורת ההסתכלות הוא על החלק הבטחון שכבר קיים

כשם שזה נאמר במשל בעלמא כדוגמא של בטחון, זה נאמר בחסד, זה נאמר בשמחה, ובשאר מעלות העליונות, אבל היסוד של הדברים, שכל דבר ודבר שהאדם רוצה לקנות אותו, ראשית הוא צריך להסתכל כל החלק של אותו דבר שכבר קיים אצלו, בין אם הוא רב בין אם הוא מועט. אבל לעולם בכל דבר ודבר שהאדם רוצה לקנות אותו, הוא מסתכל קודם על החלק של שבדבר שכבר קיים אצלו.

זה בלשון החז"ל כידוע, "מודה על הלשעבר, צועק על העתיד". איך הוא יכול להודות על שעבר? כפשוטו, הוא יכול להודות על העבר בענין אחד ולבקש על העתיד בענין אחר. אבל עומקם של דברי חז"ל, "מודה על הלשעבר" - על אותו ענין גופא שהוא צועק על העתיד, באותו ענין גופא הוא מודע על הלשעבר, על החלק שכבר קיים בו. הוא מבקש פרנסה, הוא מודה על החלק הפרנסה שיש לו. הוא מבקש בריאות, הוא מודה קודם על חלק הבריאות שיש לו.

אבל בלשון מחודדת יותר: הודאה היא התוצאה של הדברים, אבל על מנת להודות, הריהו צריך קודם להכיר הכרת אמת שהחלק הזה קיים. ואם הוא מודה בפה ואין לבו עמו, ברור שזו אינה הודאה גמורה. הרי שהכח שנאמר "מודה על הלשעבר" דייקא באותו ענין שצועק על הלעתידי, זוהי הודאה שבאה מהכרת החלק שקיימת בנפש האדם.

"בקשות על עלייה רוחניות - מתוך מבט של "עין טובה" ו"שמח בחלקו"

מצד כך, צריך להבין שמונח בזה עומק, זה יוצר לאדם את המידה שנקראת בלשון חז"ל, "עין טובה", ובלשון אחרת מדברי "חז"ל, "שמח בחלקו".

אם צורת העבודה שהאדם מתבונן כסדר על כל דבר, מה חסר לי שאני רוצה לקנות, חסר לי ענוה, חסר לי כח של מדת זריזות, חסר וחסר וחסר - והאדם רוצה לקנות את אותם כוחות, הרי שנקודת המבט שמשם האדם יוצא והוא מביט על הדברים, הוא מביט מנקודת החסר, שרוצה לקנות.

אבל כמהלך הדברים שהוזכר עד השתא, אם בכל דבר ודבר שהאדם צועק על הלעתידי הוא קודם מודה על הלשעבר באותו פרט, וה"מודה" בא מהכרת אמת של אותו חלק שכבר קיים בדבר, הרי שתחילת מהלך ה"צועק על הלעתידי" לא נובע ממהלך של חסרון, אלא תחילת מהלך הדברים נובע מנקודה שמה שכבר האדם קיבל, קנה, השיג. ככל שהרשמים הללו מצטרפים בנפשו של האדם יותר, אז האדם מתרגל להתבונן על מה שיש לו ולא רק על מה שאין לו.

מונח כאן צורה שורשית במהלכי העבודה, איך צורת הפעולה שהאדם פועל.

האם תחילת מהלך הדברים הוא באופן כזה שהוא מבקש, בין אם זה גשמיות ואפי' אם זה רוחניות, אם הוא רק מסתכל על נקודת החסר, ומשם הוא מתפלל, ומשם הוא עמל, לקנות את אותו נקודת החסר? אז ככל שהוא נהיה בן עליי' יותר, אז במדת מה הוא תמיד רואה שחסר עוד דברים, וחסר עוד דברים, וחסר עוד דברים. ועל ידי כן יכול להיות שנקודת מבט נפשו מסתכלת על החסר, וככל שהוא גדל הוא מכיר שלימות יותר גדולה, רוממות יותר גדולה, השגות יותר גדולים. לפיכך מבט החסר שלו הולך וגדל, והרי שכלל שהוא נעשה בן עלייה, מחד, כח המבט שלו בדביקות בחסרון הולך וגדל.

אבל האמת שצורת העבודה היסודית היא, כמו שנתחדד, שהאדם בונה כל דבר **על מה שכבר קיים**, ולא על מה שאינו קיים! כל עבודה ועבודה, צורת העבודה היא **שהאדם מתבונן עמוק במה שיש לו**. וכאשר הוא מגיע לאותו התבוננות עמוקה, ועד כמה שניתן מוגדרת ומדויקת במה שכבר שיש לו, **ההודאה שדבר מחבר את אותו למה שיש לו**. אם הוא לא יכול להודות על הדבר, הרי שבעומק הוא מכיר הכרת אמת את מה שיש לו, ואז הנפש שלו בתפיסתו דביקה בעולם של חסרון.

כל מהלך העבודה הפנימית בנוי על "שמח בחלקו", בין בגשמיות בין ברוחניות, כמו שאומר הגר"א. ולפיכך צורת העבודה בהכרח שתהיה בנויה על ההכרה של מה שיש, ועל גבי כך לגלות המשך הדבר. זהו יסוד מוסד בכל קומת העבודה, שמי שפועל לא כך, יכול להיות שהוא נוטה יותר לעצבות, אפי' במהלכי עבודה. אבל ככל שדורכים בדרך שהוזכר השתא כדברי רבותינו, הרי שהנטיי' לשמחה הולכת וגדילה.

המבט הפנימי בעליי' רוחניות - לגלות הטוב שכבר קיים אצלינו

אבל יותר על כן

צורת העבודה היא, שהאדם לא קונה דברים מבחוץ. אלא **הוא קונה את הדברים מתוך עצמו**. ובזה הצורה יש לה שני חלקים, על גבי מה שנתבאר עד השתא

נקודה ראשונה, כשנתבאר, שתחילת העבודה בכל דבר הוא לא בנויה שמה שחסר לי אני רוצה לקנות. אלא ראשית, אני מביט על מה שיש לי, מכיר הכרת אמת את מה שיש לי, ומודה על האמת, נותן תודה להקב"ה ומודה על הלשעבר. מכאן ואילך, זה לא שאני עובר לשלב הבא לקנות את מה שחסר, אלא מכאן ואילך משתנה גם צורת העבודה.

מה השינוי בצורת העבודה? העבודה, לאחר שנתייסד שאני מכיר את החלק שיש לי, ואני בא לקנות את החלק שחסר, אני לא קונה אותו לעצמו, אלא זה הרחבה והגדלה ופיחות של החלק שקיים אצלי

אפשר לפתוח את הדברים האלה בארוכה גדולה, אבל זה מונח כאן צורה במהלכי עבודה. אדם שלא מתבונן על החלק שיש לו ורוצה לקנות דברים שחסרים לו, אז הוא לא בונה את הקנין של מה שהוא הולך לקנות לפי מידותיו, מתוך תוכו, אלא הוא רוצה לקנות ענוה, הוא רוצה לקנות זריזות, בטחון, שמחה, ושאר כל המעלות, כמו שהזכר. אבל אם הוא בונה את ההתבוננות בראשיתה על מה שיש לו, "מודה על הלשעבר", מכאן ואילך הוא לא צועק על הלעתידי לקנות עוד ממקום אחר, כאדם שיש לו בית אחד והוא רוצה לקנות עוד בית אחר לגמרי. **אלא הוא מרחיב ומגדיל את אותו נקודת מדה טובה שכבר קיימת בו**, והוא רוצה שתהיה גדולה יותר, עד כדי מדת שלימות. הוא מרחיב את החלק שכבר קיים בתוכו, לאורך. לרוחב ולעומק, אבל הוא לא קונה דבר מבחוץ כשלעצמו

כאן מונח בעצם כל צורת עבודה הפנימית, שהיא בנויה על הכרת עצמו, ועל הרחבה וההגדלה של כח המדה טובה שנמצא בעצמו

יסוד הזה ידוע בשם ר' שמעון (הדקמה לס' שערי יושר) שאומר, ש"ואהבת לרעך כמוך" הוא לא כח שהאדם אוהב את זולתו, אלא הוא מרחיב את האהבת עצמו לאחרים! כשם שהדברים נאמרו ביסוד של אהבת הזולת, שמרחיב את אהבת עצמו להזולת, בעומק זה היינו הך לכל שאר חלקי העבודה האחרים, שכל שאר המידות טובות שאנחנו רוצים לקנות, חלקם כבר נמצאים אצלנו בגילוי, אלא שחלק נמצא בהעלם ולא נמצא בגילוי, ואנחנו רוצים לגלות את אותו חלק נעלם, שיהיה בגילוי. אין הדבר באופן כזה שקונים את החלק שאינו קיים כדבר הבא מבחוץ. אלא הגדרת הדבר הוא, שהרחבה של נקודת הקיום, היא היא אופן של קנין העבודה

אדם שעובד באופן שנתבאר השתא, אז הוא עובד בעומק מתוך הכרת מה שיש לו, והעבודה שלו היא תמיד מתוך תוכו, כי הוא מרחיב את מה שיש לו, והוא לא בא לקנות את מה שנמצא מבחוץ. זה בעצם אדם שבמהלכי עבודה שלו הוא אדם פנימי

אדם שעמל לקנות דברים מבחוץ, אפי' שהם מעלות עליונות, אבל הוא עוסק תמיד עם מה שנמצא בחוץ. להבדיל אלף אלפי הבדלות, מי שחיי חיי חומר, גם עוסק כל הזמן במה שנמצא מבחוץ. אבל גם מי שהוא לכאורה חי בעולם של קדושה, בעולם של תורה, בעולם של עבודה, הוא כל הזמן עמל לקנות מה שנמצא מבחוץ! אבל להתבאר עד השתא בהרחבה, במדת מה לפחות, כאשר הגדרת הדבר הוא שהאדם מרחיב את כח המדה הטובה שנמצאת אצלו, הוא לא קונה דבר מבחוץ, אז הוא הופך להיות אדם פנימי, שכל עסקו הוא בתוך עולם הפנימי של עצמו

כמוכן שיש אופן של התבוננות מבחוץ, יש אופן של לימוד דברי רבותינו, אבל העבודה בנויה למעשה באופן כזה כזה, שהוא מרחיב את הכח הטוב שנמצא בתוכו, עוד ועוד ועוד, ועד ידי כן הוא מגדיל את הדבר, ולא בעיקר באופן של קנין מבחוץ

הדברים האלה הם כמוכן דברים יחסית דקים, כי על דרך כלל הנטייה של רוב בני"א לעמול לקנות מבחוץ. הם קוראים דברי חז"ל ודברי רבותינו, בהפלגת מעלות המידות, ובאים ומנסים לקנות את אותם קנינים, בהרבה דרכים ובהרבה ענינים. אבל האופן הפנימי הנכון, שהוא הוא דרך רבותינו, לקנות את הדבר מתוך הרחבת הדבר עצמו, ולא מאופן של קנין של דבר חדש

דוגמא לדבר: קדושת ארץ ישראל, קדושת ירושלים. אפשר להרחיב את קדושת ארץ ישראל, אפשר להרחיב את קדושת ירושלים. יש סוגיא בגמ' איך מרחיבין את זה, באורים ותומים וכו', סוגיא במסכת שבועות. ארץ ישראל, אפשר להרחיב אותה בקידוש. "עתידה ארץ ישראל שתתפשט לכל הארצות כולם" – זה לא כוונת הדבר הוא שכובשים עוד חלק וגם של חל קדושת ארץ ישראל, אלא הקדושה עצמה היא "ארץ הצבי", כדברי חז"ל כידוע, ומתפשטת עוד. אז מה שהיה כאן, מתרחב. זה לא דבר חדש

זה לא הגדרה בעלמא. מונח כאן אופן שונה עד למאד בכל מהלכי העבודה. ככל שהנקודה הזו ברורה יותר והאדם פועל באופן הזה למעשה, אז העבודה הפנימית שלו נשארת בעולם פנים

פעמים מי שיש לו עין רואה את זה שיש שנכנסים לעבודת ה', וככל שנכנסים לעבודת ה' הם נהיו יותר ויותר רחוקים מעצמם.

הם יותר ויותר נעשו חיצוניים! יש בן אדם למשל, כשהוא נכנס כסדר לעולמה של תורה, אז לאט לאט מאבד את עצמו מרוכב שהוא שקוע בתורה. כמובן שזו לא דרכה של תורה. הוא נכנס לעולם של עבודה, אז הוא עסוק כל הזמן במה שהוא חוצה לו, ולאט ולאט הוא מאבד את ה"עצמו" שבו. אם צורת העבודה היא באופן שנתבאר, אז נעשה הרחבה מתמדת של מה שנמצא בתוכו, ועל ידי כך הוא חי בעולם פנימי ואמיתי, ומרחיב אותו כסדר, כהדרגה, לאט לאט

כל השלימות נמצא עמוק בתוכו

אבל יותר על כן, בהגדרה מדויקת יותר

יש את החלק שנמצא באתגליא באדם, ויש את החלק שנמצא באתכסיא

בחלק שנמצא באתגליא, זה מה שמדובר עד השתא, אז יש באדם את כח כל המידות טובות וכל המידות רעות. וכל מדה טובה, שעל זה בעיקר עסקנו עכשיו, בקנין המידות טובות, ולא בסילוק הרע. כל מידה טובה שנמצאת באדם, חלקה קיים בגילוי, וחלקה נעלם. וכשרוצים לקנות את החלק הנעלם, מרחיבין את החלק הקיים. כל זה מצד החלק שבגילוי. מצד החלק שנמצא בהעלם, על זה נאמר, "אלקי נשמה שנתת בי טהורה היא." בעומק, **בתוך נשמתו של כל בר ישראל יכונה, מונח ונמצא שלימות של מידות טובות. מונח ונמצא כל השגתו שבתורה, שהיה בהר סיני. מונח בעומק נשמתו כל חלקו וכל עמלו שהוא עתיד לעמול בכל הגלגולים, מרישא ועד זיבולא בתרייתא**

יש כאן שני חלקים שנמצאים באדם. בחלק שבאתגליא באדם, אז חלק מהמידה טובה נמצאת באתגליא, וחלק נעלמת. אבל באתכסיא, במקום העמוק בתוך האדם, יש באדם נפש רוח נשמה שנשארים באדם, זה אור הנשמה במוחו. מצד כך, **מונח באדם באתכסיא כל המעלות העליונות, כבר נמצאים עכשיו.** בגילוי שבדבר, חלק מהמידה מתגלה וחלק מהמידה לא מתגלה. אבל בעומק יותר, כל המעלות העליונות, מצד אור נשמתו, כבר קיימים באדם

סיכום ג' החלקים

'נסדר א"כ ראשית את ג' חלקים שנתבאר עד השתא, ונרחיב, בעזר ה

נקודה ראשונה שהאדם צריך להבין ולהכיר, שכל מדה ומדה נמצאת בעצם בתוכו, וחלקה קיים כבר בתוכו, והוא צריך להכיר את אותו חלק, ולהודות על אותו חלק

יסוד שני, שהעבודה היא, לאיר שהכיר את אותו חלק והודה על אותו חלק, העבודה היא לא לקנות את החלק הנוסף מבחוץ, אלא להרחיב ולהגדיל את אותו חלק טוב, וממנה להגדיל את המידה טובה שחסר הלאה

היסוד השלישי, הוא שאליבא דאמת, בפנימיות האדם, במעמקי מעמקים בקומת אדם, כבר מונח וגנוז הצורה השלימה של האדם השלם בקדושתו. כבר גנוז ומונח שם השלימות בתורה, גנוז ומונח שם השלימות של מידות טובות. אלא שזה נמצא שם בכח, ולא נמצא שם בפועל. "אשר יצר את האדם בחכמה" כמו שאומרים רבותינו כידוע, "חכמה" זה אותיות "כח מה", "'אדם" בגמטריא "מה", בכח נמצא באשר יצר את האדם בחכמה, שלימות כל קומת הבריאה של "כולם בחכמה עשית

בעצם אני עשיר

כשהאדם מבין ומכיר את החלק השלישי שנתבאר השתא, ראשית בתודעה של צורת אדם, יש כאן שינוי עצום

למשל למה הדבר דומה, אדם אשר מגיע ימי הפורים האלה, וחושב שהוא אביון, אז יכול לקבל מתנות לאביונים, אבל אם הוא יודע שבעצם בבית שלו כבר מונח באחד ממקומות סכום של אלפי אלפי דינרים, רק הוא לא זוכר עכשיו איפה הניח את זה, והוא לא מוצא את הדרך איך להגיע לאותו מקום, אז מצד התפיסה הנפשית שלו הוא תופס שהוא עשיר, רק הרגע לזמן מועט הוא עוד לא מוצא איפה הממון נמצא. אם הוא מסתכל ממבט החיצוני, אז הוא אביון, תאב לכל, הוא אביון מהודר שיכול לקבל מתנות לאביונים. הוא תאב לכל, אין לו כלום. אבל אם הוא מכיר במעמקי הנפש שלו, ראשית כל בגשמיות, שבבית שלו יש לו אלפי אלפי דינרים רק הוא לא יודע איפה זה נמצא, או שיש לו כספת שנאבד המפתח אבל בעצם הוא יודע שבתוכה יש עושר רב, אז בתפיסת קומת הנפש שלו איך הוא מתייחס לעצמו? מתייחס לעצמו שבעצם הוא עושר, רק יש לו מעכב חיצוני שלא יכול להגיע לאותו עשירות להשתמש בה הרגע בפועל

כשאנחנו מעתיקים את אותו משל לקומת נמשל בנפשו של האדם, אדם שלא מביט על החיים שלו, שיש בתוכו נשמה, אז הוא מסתכל על עצמו במבט שורשי של עני. כי הגוף אדם יסודו מעפר וסופו לעפר. יש מידות טובות, אבל הרבה מאד מידות

רעות נמצאים בנפש הבהמית שבאדם, כל המידות רעות כולם גנוזים שם. ולפיכך המבט הטבעי שהוא מביט על הנפש הבהמית שלו היא ממקום שפל. אלא שבזה גופא הסברנו מעיקרא שצריך להסתכל על החלק המידות טובות שקיימים ולהודות עליהם, ולהרחיב אותם כמו שהוזכר לעיל. אבל עדיין המבט השרשי של אותו אדם הוא מתחיל ממקום יצירתו בגוף. כך הוא מביט על עצמו, כך הוא תופס את הוויית עצמו, ולכן היחס הנפשי שהוא מייחס לעצמו הוא במבט של גוף, הוא במבט של שפלות.

כמובן שגם יש מקום לאותו שפלות, "הכרת גדלות הבורא ושפלות עצמו", אבל מאידך, חייב להיות שיהיה לאדם את המבט הפשוט.

מודה אני - מתוך מודעות להנשמה שבתוכי

כל אחד מאיתנו אומר כסדר בכל בוקר, "מודה אני לפניך מלך חי וקיים", "נשמה שנתת בי טהורה היא". אנחנו מודים בכל יום על שהקב"ה מחזיר את הנשמה. "החזרת בי נשמתי, וחמלה רבה אמונתך" - אז בכל יום אנחנו פותחים מיד בסדר היום על הכרת תודה על הנשמה. אדם יכול לומר את זה שבועים שנה ושמונים שנה, אבל מהרגע שהוא קם בבוקר והודה! להקב"ה על הנשמה שניתנה לו, הוא לא זוכר ולא מרגיש ולא מביט במבט שבעצם הוא חי עם נשמה

למה בכל בוקר ובוקר אנחנו מודים כסדר להקב"ה על זה שהוא יוצר לנו נשמה. "מודה אני", ולאחר מכן בברכה של "המחזיר לנשמות לפגרים מתים", תקנה של ברכה ממש? זה לא רק היכא תמצא שהקב"ה עכשיו נתן, אז מיד תן טובה. אלא זהו בעצם היסוד שעליו צריך לבנות את כל היום, כל יום מחדש. זה מבהיל לחשוב שאומרים את זה כל יום, כל יום, ויתכן שכל החיים הם כמעט הפוכים לגמרי מהשורש של מה שנאמר כסדר יום יום

מודה אני לפניך, שהחזרת בי נשמתי בחמלה רבה אמונתך" - אז אם אני מבין את מה שאני אומר ואני מכיר את מה שאני אומר, ואני מנסה להרגיש באמת את מה שאני אומר, לחיות בתודעה של אמת, של "פיו ולבו שוין כאחד" למה שנאמר, אז אני מסתכל על עצמי נשמה שנתת בי טהורה, מחזיר נשמות לפגרים מתים. ולפיכך מיד בתחילת הבוקר הדיבור הראשון, ובעומק צריך להיות המחשבה הפנימית, היא שהקב"ה החזיר בי נשמה ואני לא בעל גוף שהאדם יסודו מעפר וסופו לעפר בעיקר, אלא מחזיר לנשמות לפגרים מתים. והתודעה העצמית הפשוטה שלי על עצמי היא שהחזרת בי נשמתי, בחמלה רבה אמונתך

ומצד כך, בכח נמצא אצלי כל המעלות העליונות. "חביב אדם שנברא בצלם" - כאשר כל בקר אנחנו מזכירים את החזרת הנשמה בפועל, והאדם יתבונן מעט ויכוין את עצמו לדברים, ויחבר את לבו למה שהוא באמת יודע, ומכיר, אז הוא יקבל בעצם תפיסה חדשה על הכרת עצמו באמת. זה לא שאין לנו גוף ולא שאין לנו נפש הבהמית. יש גוף ויש נפש בהמית, יש מידות רעות, ויש את כל המידות רעות. יש את האב הטומאה, ואבי אבות הטומאה. כל המידות רעות נמצאים באדם. אבל זה הצד השפל והתחתון שבאדם, כשאנחנו מתחילים כל בוקר את אותו יום. דייקא שלא נתחיל מנקודה של שינה, שהוא אחד משישים שבמות, שהיא תפיסת גוף, אנחנו אומרים "מודה אני לפניך, שהחזרת בי נשמתי", שלקבל מבט של חיים של עצמינו, במבט של נשמה

כאשר האדם מקבל את אותו מבט של החיים שהוא מבט של נשמה, אז הוא חי בעולם אחר לגמרי. זה לא שאין שם העבודה, אבל שם העבודה היא עבודה שמגיע ממקום של תפיסת נשמה. זוהי עבודה שמגיע ממקום של עשירות בנפש

יש מהלך של שמח בחלקו, שהאדם מחפש נקודה אחת קטנה, ומכחה הוא מוצא לשמוח. יש מבט של שמח בחלקו, שהאדם כמו שהוזכר לעיל, עובד כל עבודה מתוך נקודה של מה שיש, וזה שורש לשמח בחלקו. ויש עבודה בעומק של שמח בחלקו, שהאדם מכיר, אבל זה לא ידיעה בעלמא, זה הכרה. כמו שהאדם מכיר את בני ביתו, שזה הכרה של מציאות, ומכיר את עצמו מתוך תפיסה של נשמה

זה אדם ששמח בחלקו

חיי נשמה

אנחנו נמצאים הרי בימי השמחה. יש כאן שלש מבטים שורשיים איך לגעת בנקודה של שמחה

מי שמביט מהמבט התחתון, הוא מחפש בעצמו נקודה אחת. ואם הוא רוצה להרחיב את אותם דברים, שיקח דף ועט ויחשוב לעצמו, אם היה נולד מבין האומות, איך הוא היה נראה? ועכשיו שהוא גדל בעולמה של תורה וקיום מצוות, כמה מעלות יש לו? ויכיר את החלקים, ויהיה לו מעט שמחה לפחות. יותר על כן, כמו שנאמר, מי שבונה את החיים על החלק הטוב, יש בו

מציאות של הכרת שמחה

אבל יותר על כן, מי שבונה את החיים על מעמקי התפיסה של "אלוקי נשמה שנתת בי טהורה היא". אז הוא חי חיים של נשמה

כשהידיעה הזו מתפשטת באדם, והיא ידיעה שחלה אצלו בלב, ובעומק יותר, יוצאת מלבו - אז היחס שלו מקבל בעצם אבחנה חדשה, של "גר שנתגייר, כקטן שנולד דמי". הוא מקבל את עצמו כביכול כבריה חדשה. הוא מכיר את עצמו כהכרת עצמו, ולא כשקוראים לראובן ולא כשקוראים לשמעון, ולא שאני שוקל ככך וכך ואני גבוה כך וכך, והכשרון שלי הוא כך והידיעות שלי הוא כך, על אף שכל הדברים האלה הם נכונים. אלא הוא מקבל את עצמו באופן של הכרה חדשה, של הכרת נשמה

נר ה' נשמת אדם, חופש כל חדרי בטן". הנשמה היא כולה אור. "ליהודים היתה אורה" - צריך שהיא ינבע מתוך תפיסת האדם עצמו, שהוא חי חיים של נשמה, שהוא מכיר את עצמו כהכרת נשמה, ואז יש לו מציאות שכולו אור

אם האדם חי כזו תפיסה של חיים, אז העבודה שלו על המידות היא יותר עמוקה ממה שנתבאר לעיל. לא רק שהוא מרחיב את החלק הטוב ומוציא אותו לפועל, כמו שנתבאר בארוכה לעיל, אלא בעיקר **הוא מכיר שכולו בעצם בפנימיותו הוא אדם שהוא כולו טוב, "נשמה שנתת בי טהורה היא"**. וכל מדה ומדה שהוא רוצה לקנות, **זה להעצים את אור הנשמה ולהוציאה לפועל**. זה מי שחי חיים אמיתיים, חיים של נשמה

חיים של נשמה זה חיים שדבוקים בעולם רוחני, ובעומק יותר, במי שהיה ואמר העולם

זה לא ידיעה, זה לא הרגש של התעוררות. זה תפיסה של הכרת עצמו במעמקים. הכרת עצמו היא לא ידיעה שכלית, היא לא התרגשות, היא הכרת עצמו של מציאות. שם האדם מגלה פנים חדשות לגמרי לכל מהלכי החיים

זהו "מאפילה לאור גדול, משעבוד לגאולה". כאשר האדם חי כאלו חיים, על זה נאמר "שמחו צדיקים בה". שם השמחה היא עמוקה מאד. היא עמוקה בשלימות של עצמו, אבל היא עמוקה יותר בהתקשרות למי שהיה ואמר העולם

ושים חלקנו עמהם ולעולם לא נבוש כי בך בטחנו

ככל שהדברים (האלה) ברורים יותר, אז האדם מבקש מחד "ושים חלקינו עמהם", שיהיה לו בטחון, אבל מאידך "ולעולם לא נבוש כי בך בטחנו", לא רק יש חלק של בטחון וחסר את "הבוטחים באמת", אלא כי מצד עומק נשמתנו אנחנו באמת בוטחים. אבל על מנת לומר את זה, צריך שהאדם באמת יחיה חיים של הכרת נשמה

לסיכום

צורת הדברים שנתבאר השתא בהדרגה באופן כללי, ג' מדריגות, זה יוצר שינוי עומק מאד בכל תפיסת חיי האדם. וככל שהאדם חי יותר חיי נשמה, הוא חי תורה, הוא חי מצוות, הוא חי רבש"ע, וכל מציאותו הופכת להיות אדם רוחני. תמיד יש התמודדיות בגשמיות, יש נפילות, אבל המציאות הכללית שלו הופכת להיות חיים של הכרת עולם רוחני, ועל ידי כך הוא ילך מחיל אל חיל, ודבק במי שהיה אמר והיה העולם

- [\[דע את שמחתך\]](#) 1]
- [\[תפילת שמונה עשרה שלם\]](#) 2]
- [\[אדר\]](#) 3]

Featured Image Text:

עבודה חיצונית ופנימית שמחה

Source: <https://bilvavi.net/shiur/שמחה-ופנימית-שמחה-116-עבודה-חיצונית-ופנימית-שמחה>

Links

[1] <https://bilvavi.net/daes.simcha>

[2] <https://bilvavi.net/tefillah>

[3] <https://bilvavi.net/chodesh.adar>